

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Antal Árpád András,
Primar al Municipiului Sfântu-Gheorghe, Județul Covasna

Nr.33903/09 septembrie 2026

RECOMANDARE

nr. 213 din 09 septembrie 2026

privind necesitatea implementării de măsuri unitare de asistență a persoanelor vârstnice vulnerabile care intenționează să încheie contracte translativ de proprietate și cooperarea instituțională în vederea sprijinirii efective a acestor persoane

În temeiul prevederilor art. 59 alin. (1) din Constituția României, coroborate cu art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în contextul art.47 și art.31 din Constituția României, privind dreptul la un nivel de trai decent și dreptul la informație, având în vedere aspectele semnalate prin petiția primită din partea unui asistent social din cadrul unei unități sanitare din București, referitoare la posibila conduită frauduloasă a unor persoane care exercită manopere dolosive față de pacienți lipsiți de suportul familial, internați în respectiva unitate sanitară, în scopul nedeclarat de a obține dreptul de proprietate asupra unor imobile aflate în patrimoniul pacienților vulnerabili, cărora li se promite oferirea de îngrijire necesară ulterior externării .

Având în vedere că situația sesizată de asistentul social relevă elemente care pot surveni în nenumărate cazuri, în măsura în care acestea vizează persoane care, datorită vârstei și/sau a bolii se află într-o situație de vulnerabilitate – acestea aflându-se chiar și temporar în imposibilitatea de a conștientiza consecințele actului juridic translativ/constitutiv de drepturi, respectiv lipsa unui

consimțământ valabil la momentul încheierii acestui act, *Avocatul Poporului a aprobat extinderea demersurilor la nivel național, pentru analizarea situației, din perspectiva clarificării aspectelor legate de aplicarea art.30 din Legea nr.17/2000 privind asistența personală a persoanelor vârstnice*, precum și a modalității de colaborare dintre unitățile sanitare din subordinea consiliilor județene și reprezentanții autorităților publice locale care au atribuții de consiliere și asistență a persoanelor vulnerabile, în acest context.

Pentru clarificarea aspectelor mai sus menționate, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, a întreprins demersuri la **Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, Județul Covasna, la Primăria Municipiului Târgu Secuiesc, Județul Covasna și la Consiliul Județean Covasna.**

Ca urmare, prin adresa nr.33745/05.06.2026, înregistrată cu nr.22815/12.06.2026 la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, **Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, Județul Covasna** ne-a comunicat următoarele:

- reprezentanții Compartimentului de Autoritate Tutelară din cadrul Primăriei Municipiului Sfântu Gheorghe acordă consiliere juridică gratuită persoanelor vârstnice ori de câte ori se solicită acest lucru, în vederea încheierii contractelor de vânzare-cumpărare sau de donație ori în vederea constituirii de garanții mobiliare sau imobiliare, care au ca obiect bunurile mobile ori imobile ale acestora;

- reprezentanții Compartimentului de Autoritate Tutelară sunt informați de către notarii publici cu privire la persoanele vârstnice care urmează să încheie un act translativ de proprietate, având ca obiect bunuri proprii, în scopul întreținerii și îngrijirii sale sau care urmează să încheie un contract de locațiune/comodat cu persoane fizice, în scopul găzduirii, precum și întreținerii și îngrijirii acestora și cărora se impune să le acorde asistență;

- prin intermediul notarilor publici, persoanele vârstnice solicitante sunt asistate de un reprezentant al autorității tutelare. La nivelul Compartimentului de Autoritate Tutelară *există o procedură operațională* cu scopul asigurării unui circuit corect, eficient și operativ al acestei activități;

- în urma adresei primite de la notarii publici, reprezentanții Compartimentului de Autoritate Tutelară efectuează o anchetă socială din care reiese situația socio-economică a persoanei vârstnice, precum și relația ei cu persoana cu care intenționează să încheie un contract. Cu ocazia efectuării anchetei sociale, persoana vârstnică este informată cu privire la aspectele esențiale pe care trebuie să le cunoască despre consecințele încheierii contractului respectiv. Totodată, este solicitat și un act medical din care să rezulte că persoana vârstnică nu suferă de boli psihice, ori este în

deplinătatea facultăților mintale, ori are discernământ. În situația în care din actul medical reiese contrariul, se transmite o adresă notarului public, iar persoana vârstnică sau aparținătorii ei sunt informați despre necesitatea efectuării unei examinări de specialitate;

- în urma anchetei sociale, la data stabilită de comun acord cu părțile contractante și cu notarul public, un reprezentant al Compartimentului de Autoritate Tutelară este delegat să asiste la încheierea contractului, cu ocazia căruia semnează actul respectiv alături de persoana asistată, care va fi luată în evidență;

- persoana vârstnică asistată este informată despre dreptul ei de a sesiza autoritatea tutelară în situația în care nu sunt îndeplinite obligațiile de întreținere și de îngrijire stabilite prin contract. În cazul în care se primește o sesizare, Compartimentul de Autoritate Tutelară efectuează demersurile necesare, conform art.34 din Legea nr.17/2000;

- dacă persoana vârstnică, care urmează să încheie un act juridic descris la art.30 alin.(2) din Legea nr.17/2000, este internată temporar într-o unitate sanitară, reprezentanții autorității tutelare se deplasează la unitatea sanitară respectivă, atât pentru efectuarea anchetei sociale, cât și pentru semnarea actului juridic;

- în desfășurarea acestei activități nu au fost întâmpinate dificultăți;

- în cazul în care deși persoana vârstnică nu solicită asistare din partea autorității tutelare în fața notarului public pentru încheierea actului juridic respectiv, notarul public transmite un duplicat al actului încheiat, Compartimentul de Autoritate Tutelară procedează la laurea în evidență a acesteia, totodată informând-o printr-o adresă despre posibilitatea ei de a sesiza autoritatea tutelară, dacă nu sunt îndeplinite obligațiile de întreținere și de îngrijire asumate;

- în cazul în care personalul unităților sanitare identifică cazuri de persoane vulnerabile, la care se presupune nevoia luării unei măsuri de ocrotire, în urma sesizării Compartimentului de Autoritate Tutelară, colaborează cu instituțiile competente și efectuează demersuri în vederea instituirii unei măsuri de protecție asupra acestora.

Totodată, din datele comunicate de către Ministerul Sănătății, reiese că eficientizarea demersurilor asistențelor sociale „depinde de un parteneriat instituțional consolidat. O abordare adaptată realității, digitalizarea fluxurilor de informații și o colaborare strânsă între instituții va permite trecerea de la un sistem rigid la un mecanism de suport rapid, centrat pe nevoile urgente ale pacienților”.

De asemenea, din datele comunicate de către Uniunea Națională a Notarilor Publici din România rezultă că „ar putea fi făcute mai multe eforturi pentru punerea în practică a prevederilor

existente, mai ales de către autorități, în scopul identificării cazurilor care necesită protecție socială; odată găsite, acestora ar trebui să le fie aplicate una dintre soluțiile specifice mai sus arătate”.

Față de aspectele anterior menționate, apreciind că obligațiile statului de a asigura protecția persoanelor vârstnice nu se limitează la existența unor dispoziții legale care reglementează consilierea și asistarea acestora la încheierea actelor juridice, ci presupune și crearea unor mecanisme administrative eficiente prin care aceste garanții să poată fi aplicate în mod real și efectiv;

Având în vedere că persoanele vârstnice – inclusiv cele internate în unități sanitare, în special cele lipsite de suport familial, aflate în situații de dependență, cu autonomie redusă ori cu afecțiuni care le pot afecta capacitatea de apreciere și decizie, reprezintă o categorie vulnerabilă care necesită măsuri sporite de protecție, în cazul acestora riscul influențării, manipulării ori exploatării patrimoniale fiind amplificat de izolarea socială, dependența față de alte persoane și dificultatea exercitării efective a drepturilor proprii,

Deoarece intervenția autorităților competente este, în numeroase situații, determinată de sesizarea prealabilă a notarului public, a persoanei interesate sau a membrilor familiei, nefiind identificate mecanisme uniforme care să permită identificarea și gestionarea timpurie a situațiilor de risc și neexistând baze de date care să ofere date cu privire la toate persoanele vârstnice care ar putea necesita consiliere sau luarea de măsuri de ocrotire, astfel încât autoritățile locale să acționeze preventiv în sprijinul acestor persoane,

Considerându-se că este necesară adoptarea unor măsuri care să asigure o practică administrativă unitară, aptă a consolida cooperarea interinstituțională și mecanismele de prevenire a abuzului, influențării și exploatării patrimoniale a persoanelor vârstnice vulnerabile, Având în vedere necesitatea consolidării cadrului instituțional existent și dezvoltării unor mecanisme unitare de prevenție și intervenție care să conducă la creșterea gradului de protecție a persoanelor vârstnice vulnerabile și la asigurarea aplicării unitare a dispozițiilor legale incidente,

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin.(1) lit.f), art.24 și art.26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Municipiului Sfântu Gheorghe, Județul Covasna, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va analiza oportunitatea întreprinderii următoarelor măsuri:

- crearea unor baze de date actualizate care să identifice persoanele vârstnice, lipsite de suport familial, aflate într-o stare de vulnerabilitate sau de dependență socială; elaborarea și implementarea unor proceduri operaționale interne unitare privind aplicarea dispozițiilor art.30-33 din Legea nr.17/2000, cu stabilirea clară a responsabilităților funcționarilor implicați și a etapelor procedurale ce trebuie parcurse de o manieră pro activă în procesul de consiliere și asistare a persoanelor vârstnice;

- instituirea unor mecanisme de colaborare permanentă între serviciile publice de asistență socială, autoritățile tutelare, unitățile sanitare, medicii de familie, poliție, camerele notarilor publici și alte instituții relevante, în vederea identificării timpurii a persoanelor vârstnice aflate în stare de vulnerabilitate;

- asigurarea informării active și timpurii a persoanelor vârstnice cu privire la dreptul de a beneficia de consiliere juridică gratuită și de asistență din partea autorității tutelare, inclusiv prin materiale informative și expediate la adresa de domiciliu/reședință a persoanelor vârstnice;

Primarul Municipiului Sfântu Gheorghe, Județul Covasna va informa, în termen de 60 de zile, instituția Avocatul Poporului, cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

București, 09 septembrie 2026

5

[illegible]

sti, 09 september 2013, curs